

Indholdsfortegnelse for bilag

1 Godkendelse af referat	2
Bilag 1: Referat 120319.....	2
2 Anvendelse af anlægs- og driftsmidler til de pædagogisk ledede legepladser (HP).....	7
Bilag 1: Beslutningsmemo til de pædagogisk ledede legepladser	7
Bilag 2: Bilag 1- Mulige placeringer af en ny pædagogisk ledet legeplads	11
Bilag 3: Bilag 2- Forslag til anlægsarbejder på de pædagogisk ledede legepladser	14
3 Opfølgning på temadrøftelse om unges overgang til uddannelse og beskæftigelse (OKJ).....	26
Bilag 1: Beslutningsmemo til RMM den 190319	26
Bilag 2: Bilag 2. Ungehandlingsplanen (pixi).....	28
4 Forberedelse af udvalgsrådet: Ny tilgang til kvalitetsopfølgning og tilsyn (OKJ)	35
5 Gratis psykologhjælp (OKJ)	35
Bilag 1: Beslutningsmemo - Udvidet gratis psykologhjælp.....	35
Bilag 2: Byrådsindstilling Udvidet gratis psykologhjælp.....	37
Bilag 3: Beslutningsforslag	45
6 Forberedelse af møde i byrådet (HvB)	50
7 Eventuelt.....	50
8 (Lukket).....	50
9 (Lukket).....	50

Bilagsforside

Dokument Titel: Referat 120319

Dagsordens titel Godkendelse af referat

Dagsordenspunkt nr 1

Referat

MBU - Rådmandsmøde

Dato: 12. marts 2019
Tid: 09:15 - 11:30
Sted: Grøndalsvej 2, lokale 1128
Deltagere: Hans van Binsbergen (HvB)
Ole Kiil Jacobsen (OKJ)
Henning Mols (HM)
Helle Bach Lauridsen (HBL)
Thomas Medom (TM)
Stefan Møller Christiansen (SMC)
Anne Merethe Løvmose (AML)
Mia Brix Jensen (referent)

Afbud: Hardy Pedersen (HP)
Martin Østergaard Christensen (MØC)

Bemærk:

---

1 Godkendelse af referat

OKJ bemærkede om sag 2, at en formulering om kvalitetsopfølgning på FU-området bør ændres [er blevet rettet]. Med denne bemærkning blev referatet godkendt.

2 Obligatoriske læringstilbud (HP)

Forvaltningschef Hardy Pedersen har sat punktet på dagsordenen.

Regeringen har vedtaget, at børn i udsatte boligområder skal deltage i et obligatorisk læringstilbud såfremt de ikke starter i et dagtilbud, når de fylder 1 år. Der er i vedhæftede bilag et forslag til, hvordan læringstilbuddet kan udmøntes samt en beregning af de medfølgende udgifter. Forslaget er drøftet med de relevante dagtilbudsledere

Indstilling om, at rådmanden tager stilling til:

- Opbygning af det obligatoriske læringstilbud og den medfølgende økonomi (se bilag).
- Budget og Regnskab har sendt en forespørgsel om, hvorvidt det obligatoriske læringstilbud må indgå i takstberegningerne. Rådmanden skal tage stilling til, om det obligatoriske læringstilbud skal indgå i takstberegningerne fra 2020, såfremt det er en mulighed.

- Om der i forbindelse med udarbejdelse af byrådsindstilling skal foreslås, at Sproggruppen Troldeholdet også tilpasses.

Stine Fiedler Røge (SFR), Henrik Larsen og Jacob Hansen Beuschau deltog i behandlingen af sagen.

SFR præsenterede punktet.

- Det er tilstræbt, at det nye tilbud ligner det eksisterende mest muligt. Adskiller sig ved fx obligatorisk tilbud til forældrene.
- Daginstitutionerne efterspørger retningslinjer (fx ift. komme og gå situationer)
- Børnene i målgruppen skal løbende starte når de blive 1 år.

Beslutninger:

- Byrådet skal præsenteres for de to muligheder ift. placering af de obligatoriske læringstilbud (lokalt i de udsatte boligområder eller udenfor de udsatte boligområder). Fordele og ulemper ved begge løsninger skal skitses. Det er ok med en anbefaling.
- Der skal tydeligt fremgå, at der er en opmærksomhed på sundhedsplejerskernes rolle ift. det obligatoriske læringstilbud.
  - Vi skal genoverveje estimeringen af omkostninger til sundhedsplejersken.
- Det skal beskrives, hvornår forældrene vil få besked om hvilken institution, deres børn skal gå i.
- Prioriteret sag til byrådet grundet tidspres.
- AML skal deltage i KL's gruppe om emnet. Eventuelle spørgsmål skal sendes til hende (fx taktsberegning).
- Med disse bemærkningerne tiltrådte rådmanden indstillingens tre punkter.

(HP følger op)

3 Budget 2020 (HP)

Forvaltningschef Hardy Petersen har sat punktet på dagsordenen.

Med punktet ønskes det drøftet, hvordan der sikres en bredere inddragelse i processen for budget 2020-2023. På baggrund af drøftelserne i chefgruppe 28. februar 2019 foreslås det, at der skal inviteres til følgende fire inddragelsesmøder med deltagelse af rådmanden: 1. Faglige organisationer (evt. med deltagelse af repræsentanter for PPR og sundhedsplejen), 2. Lederforeninger, 3. Forældreorganisationer og andre og 4. Elevorganisationer

Derudover drøftes budgettet også på møder med de decentrale ledere. På møderne vil der være et lille oplæg om budgettet af Hardy Pedersen.

Der ønskes ligeledes en drøftelse af Børn og Unges forslag til udmøntningen af anlægsbufferen

Indstilling om, at rådmanden bedes tage stilling til:

1. De foreslåede inddragelsesmøder
2. Den foreslåede udmøntning af anlægsbufferen

Grethe Sjørsløv Laursen (GSL), Henrik Larsen og Jacob Hansen Beuschau deltog i behandlingen af sagen.

GSL præsenterede indstillingen og processen omkring budgettemnerne.

JHB præsenterer udmøntningen af anlægsbufferen.

Det samlede beløb er 152 mio. kr. i år. Vi kan byde ind på hele beløbet.

Drøftelse af:

- Nye faciliteter til håndværk og design.
- Behov nye skoler
- Finansiering af pulje til nye skoler.

Beslutninger

- TM godkendte, at der bliver indkaldt til møder med de fire interessenter.
- Ad gruppe 3: Det er blot forældreorganisationerne, ikke andre.
- Budget må gerne være et tema på de kommende dialogmøderne, hvis det passer ind i tidsplanen.
- TM ønsker at blive klædt på ift. anlægsloft, herunder loftets niveau.
- Ift. faglokaler skal der være en skærpet argumentation (fx fremme en anderledes form for undervisning. Fx bliver anvendt af fritidsbrugere).
- TM besluttede en del af bufferen skal gå til pulje til nye skoler. Skal være et nyt punkt på 15 mio. kr. Tilpasning af de øvrige forslag.
- Indeklima skal fokusere både på dagtilbud og skoler. Skal skrives ind i teksten.

- TM efterspurgte en budgetmappe i First Agenda med materialet.

Med disse bemærkninger godkendte rådmanden indstillingen.

(HP følger op)

4 Drøftelse af eventuelle dispensationer fra aktuel lovgivning (OKJ)

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen har sat forslaget på dagsorden med henblik på drøftelse af tilgangen til forslag fra skolerne om dispensationsansøgninger fra aktuel lovgivning på folkeskoleområdet. Forvaltningen har ad flere kanaler fået henvendelser fra skolerne om muligheden for at få dispensation fra forskellige dele af den nye lovgivning.

Indstilling, om at:

- Der tages stilling til, hvordan forslag fra skolerne om dispensationsansøgninger fra aktuel lovgivning på folkeskoleområdet skal håndteres.

Marianne Holst Nielsen (MHN) præsenterede indstillingen og udfordringerne med implementering af aktuel lovgivning.

Beslutning:

- TM støtter en ansøgning om dispensation.
  - Stikord: Praktisk og ideologisk frihed til at planlægge udskoling.
- Opmærksomhed at skolerne skal arbejde videre efter den gældende lovgivning.
- Det skal overvejes om forligskredsen skal orienteres.
- Det skal undersøges om der er kommuner, der oplever lignende udfordringer. Fx 6-by samarbejdet.
- Alle skoler skal have mulighed for at byde ind.

- Derudover en opmærksomhed Regeringens forsøg med flere frihedsgrader til folkeskolen (de 75 skoler, der kan få dispensation.) Det skal undersøges om der er skoler, som ønsker at søge.

(OKJ følger op)

5 Forberedelse til møde i Børn og Unge Udvalget (HvB)

Drøftelse af konkrete sager.

Ingen slides til pkt. 4 om tilsyn.

6 Eventuelt

TM spurgte til en status for private børnepasser **(OKJ følger op)**

HvB orienterede om Skole OL.

- Beslutning om, at MBU ansøger alene. Vi skal søge sparring hos MKB **(HvB følger op)**

TM orienterede om møde med FOA.

- Der skal nedsættes en gruppe ift. dagpleje: Rekruttering, distriktsorganiseret, private pasningsordninger. **(AML følger op sammen med MØC)**

Bilagsforside

Dokument Titel:	Beslutningsmemo til de pædagogisk ledede legepladser
Dagsordens titel	Anvendelse af anlægs- og driftsmidler til de pædagogisk ledede legepladser (HP)
Dagsordenspunkt nr	2

Beslutningsmemo

13. marts 2019
Side 1 af 3

Emne **Pædagogisk ledede legepladser**
Til Rådmanden

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Hardy Pedersen har sat forslaget på dagsordenen, med henblik på at få besluttet, hvilke forslag til anvendelse af anlægs- og driftsmidler, der skal prioriteres.

I forbindelse med Budget18 blev det besluttet at afsætte drifts- og anlægsmidler til etablering af en ny pædagogisk ledet legeplads. Anlægsmidlerne udgør 6 mio. kr. og driftsmidlerne udgør 800 t. kr. pr. år i 2018-priser.

De vedhæftede bilag indeholder uddybende beskrivelser af forslagene.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Mulige alternativer til anvendelse af anlægs- og driftsmidlerne

Der er beskrevet 2 scenarier til anvendelse af anlægs- og driftsmidlerne.

Scenarie 1

Hvis ideen om at lave en ny pædagogisk ledet legeplads fastholdes, foreslås der tre mulige placeringer, hvoraf der prioriteres et forslag, se bilag 1 for yderligere beskrivelse:

enten

1. En ”flydende legeplads” ved Aarhus’ vandlinje ved Aarhus Ø eller
2. Brokvarteret ved Søren Frichs Vej eller
3. Nye i forbindelse med skole og dagtilbud i området

Hvis et af ovenstående prioriteres, vil driftsmidlerne følge den nye legeplads.

Scenarie 2

Hvis anlægsmidlerne sammen med de kapitaliserede driftsmidler kapitaliseres, vil der anlægsmæssigt kunne fordeles 22,2 mio. kr. til de eksisterende pædagogisk ledede legepladser. Forslag til fordeling ses i nedenstående tabel, se bilag 2 for yderligere beskrivelse:

Sted	Anslået anlægssum i 2019-priser
Toveshøj, Janes 4, 8220 Brabrand	250
Tilst, Havkærvej 20, 8381 Tilst	3.000
Kappelvænget, Kappelvænget 339, 8210 Aarhus V	3.000

BØRN OG UNGE

Økonomi og Administration
Aarhus Kommune

Planlægning

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 93 89 00 79
Direkte telefon: 30 71 56 68

Direkte e-mail:
lvol@aarhus.dk

Sag: 16/047632-22
Sagsbehandler:
Lene Vestervang Olsen

Bispehaven, Ryhavevej 40, 8210 Aarhus V	3.000
Klub Midgaard, Testrupvej 1, 8320 Mårslet	3000
Rundhøj, Holmevej 200, 8270 Højbjerg	300
Svendgård, Byvej 9, 8330 Beder	3.000
Søndergård, Lystrupvej 262, 8520 Lystrup	3.000
Naturcenter Tranbjerg, Lirkevænget 339, 8310 Tranbjerg J	3000
Vidtskue, Vidtskuevej 25B, 8260 Viby J	637
I alt	22.187

13. marts 2019
Side 2 af 3

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Forslaget angiver alternative anvendelsesmuligheder for de afsatte anlægs- og driftsmidler til en ny pædagogisk ledet legeplads

Det betyder, at enten bliver der etableret en ny pædagogisk ledet legeplads, eller at Ung i Aarhus får mulighed for at gentænke og modernisere 10 pædagogisk ledede legepladser i forhold til de aktuelle behov og ønsker decentralt.

4. Videre proces og kommunikation

Aktivitet	Tidsramme	Ansvarlig
Rådmanden	19. marts 2019	Plan og FU
Forligskredsen	29. maj 2019	
Byrådet, 1. beh.	26. juni 2019	Plan
Udvalgsmøde	7. august 2019	Plan
Byrådet, evt. 2. beh.	14. august 2019	Plan
Processer igangsættes, som beskrevet i nedenfor	Projekterne indtages i den øvrige prioritering i Plan	Plan

Deltagerstyrede budgetter

Ved deltagerstyrede projekter for dele af eller hele budgettet, er det en forudsætning, at det fulde ansvar vedr. overholdelse af de bygningsmæssige krav og godkendelser af arbejderne er overdraget til den lokale ledelse.

Der er stor divergens på tværs af byen i forhold til de pædagogisk ledede legepladsers nære omverden fx "fra land til by", og dermed er der forskelligartede behov for, hvilke faciliteter og aktiviteter der giver mest mening. Deltagerbudgetter vil således med fordel kunne tænkes ind i forbindelse med såvel etablering af ny pædagogisk ledet legeplads og optimering af eksisterende. Dette vil sikre medborgerskab og inddragelse af brugere og borgere i

forhold til ønsker til og behov i forbindelse med anvendelse af pædagogisk ledede legepladser i Aarhus Kommune.

13. marts 2019
Side 3 af 3

Ved inddragelse af tænkningen omkring deltagerbudgetter, vil den pædagogisk ledede legeplads' toning og indretning i højere grad kunne tilpasses efter lokalområdet. Inddragelse af borgere og brugere kan indledningsvist ske ved UngiAarhus' facilitering af workshops og debatter med deltagelse af den nære omverden (lokalbeboere i forskellige aldre, skole, dagtilbud, foreninger, kulturinstitutioner). Derigennem skabes dialog og idegenerering om ønsker og behov.

Da den primære målgruppe for de pædagogisk ledede legepladser er børn og unge, ses det som en vigtig nærdemokratisk opgave at sikre deltagelse for og inddragelse af børn og unge, så denne gruppe også støttes i at engagere sig i samfundet og tage medansvar på en konstruktiv og kritisk måde. Dette kan fx ske ved etablering af "kvalificeringspanel" eller arbejdsgrupper, hvor unge sammen med professionelle har stort ansvar i kvalificering af foreslåede/ønskede aktiviteter og faciliteter.

I forbindelse med udearealerne skelnes der mellem det, der ønskes etableret som selvbyg, og det der skal indkøbes i forhold til kommunens indkøbsaftaler. Alt udstyr skal dog sikkerhedsgodkendes, uanset om det er udført lokalt eller købt.

Bilag 2/3

Dokument Titel:	Bilag 1- Mulige placeringer af en ny pædagogisk ledet legeplads
Dagsordens titel:	Anvendelse af anlægs- og driftsmidler til de pædagogisk ledede legepladser (HP)
Dagsordenspunkt nr	2

Bilag 1

26. februar 2019

Side 1 af 2

Til	Rådmanden
Til	Prioritering

Mulige placeringer af en ny pædagogisk ledet legeplads

Nedenfor ses en beskrivelse af 3 mulige placeringer af en ny pædagogisk ledet legeplads.

Aarhus Ø

Ved etablering af en pædagogisk ledet legeplads i Aarhus Ø er der mulighed for, at fritidsperspektivet i dette område indtænkes sideløbende med dag- og skoletilbud.

Det ses som en mulighed at samtænke en pædagogisk ledet legeplads her med Generationernes hus. Der er desuden gode muligheder for givende samarbejdsrelationer i dette område, f.eks. Aarhus Internationale Sejlsportscenter og DOKK1.

Alternativt kan en pædagogisk ledet legeplads i dette område etableres som en matrikelløs legeplads. Dette kunne være som "flydende pædagogisk ledet legeplads" (som beskrevet nedenfor) eller i en anden matrikelløs form.

Vælges en placering ved Aarhus Ø, vil UngiAarhus' nuværende vandaktiviteter i området med fordel kunne inddrages, som fx SUB boards, dykning og sejlads.

Flydende pædagogisk ledet legeplads

Aarhus er en havne- og havby. En pædagogisk ledet legeplads ved havet vil give børn og unge i målgruppen samt alle øvrige borgere mulighed for i trygge rammer og med pædagogisk tilrettelagte tilbud at mødes, være sammen om og få ny indsigt og viden i forhold til de muligheder, vand giver.

En "flydende legeplads" foreslås etableret som en base for aktiviteter både i og ved vand. Aktiviteter kan spænde vidt fra sejlads og fiskeri til leg ved og omkring vand. UngiAarhus har solid erfaring med aktiviteter ved vand. Der er allerede i UngiAarhus regi en del vandrelateret materiel, og senest er der iværksat et projekt, hvor en campingvogn ombygges til sauna. Sådanne tiltag kan medtænkes og inddrages, hvor det giver mening for brugere og borgere. Ungdomsskolen kan med fordel også indtænkes.

Der bør ved valg af denne løsning samtidig etableres mulighed for adgang til køkken/toilet samt mulighed for ly.

BØRN OG UNGE

Økonomi og Administration
Aarhus Kommune

Planlægning

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 93 89 00 79

Direkte telefon: 30 71 56 68

Direkte e-mail:
lvol@aarhus.dk

Sag: 16/047632-22

Sagsbehandler:
Lene Vestervang Olsen

26. februar 2019

Side 2 af 2

UngiAarhus giver allerede børn og unge mulighed for vandaktiviteter flere steder, og en "flydende legeplads" kan eventuelt etableres i sammenhæng med disse aktiviteter. Det kan fx være ved Aarhus Ø eller alternativt ved Tangkrogen/Sydhavnen, hvor der vil være god tilgængelighed for målgruppen og øvrige borgere. Vandstrækningen ved Skæring ses også som en mulighed.

Det kan overvejes, om en sådan "flydende legeplads" skal være helårlig eller sæson-åben (f.eks. fra april til oktober). Ved en helårlig løsning vil der kunne tilbydes aktiviteter på land, men ved vand i vinterhalvåret.

Brokvarteret (Ved Søren Frichs Vej)

I henhold til Aarhus Kommunes udviklingsplan for Brokvarteret skal der *"arbejdes for at sikre faciliteter til idræts- og fritidsmæssige formål i nærområdet for børn og voksne"*. Der står endvidere, at *"kultur-, forenings-, idræts- og servicetilbuddene skal dække alle aldersgrupper og borgernes forskellige behov, herunder aktivitetstilbud til socialt udsatte. Dette er kun muligt, når borgerne engagerer sig i området, og der skal derfor ske en høj grad af borgerinddragelse og samskabelse"*. Der er endvidere anført i udviklingsplanen, at byen i byen skal have en stærk identitet med mødesteder, der gør kvarteret til en by i byen med et stærkt fællesskab. Øgaderne og Frederiksberg er nævnt som rollemodeller for dette – områder hvor netop de pædagogisk ledede legepladser spiller en væsentlig rolle i nærområderne og i medborgerskabstækningen.

Det er en ambition for Brokvarteret, at området skal have nærhed til naturen. I denne forbindelse vil en pædagogisk ledet legeplads spille fint sammen med intentionerne for kvarteret.

Godsbanemiljøet og arkitektskolen vil være oplagte samarbejdspartnere i dette område. Desuden er Vanebrudspalæet, som UngiAarhus har arbejdet sammen med i flere sammenhænge, beliggende i dette område. En af byens daghøjskoler, Kompetencehuset, er beliggende på Søren Frichs Vej, og højskolen vil også være relevant som samarbejdspartner.

Nye

En pædagogisk ledet legeplads i Nye vil kunne skabe sammenhæng i området og fungere som naturligt bindeled mellem skov og de nye bygninger, herunder skole og dagtilbud.

Bilag 3/3

Dokument Titel:	Bilag 2- Forslag til anlægsarbejder på de pædagogisk ledede legepladser
Dagsordens titel:	Anvendelse af anlægs- og driftsmidler til de pædagogisk ledede legepladser (HP)
Dagsordenspunkt nr	2

Bilag 2

13. marts 2019
Side 1 af 11

Til	Rådmanden
Til	Prioritering og godkendelse

Forslag til prioritering af anlægsmidlerne og kapitalisering af driftsmidlerne til de eksisterende pædagogisk ledede legepladser

1. Indledning

I forbindelse med Budget18 blev det besluttet at afsætte drifts- og anlægsmidler til etablering af en ny pædagogisk ledet legeplads. Anlægsmidlerne udgør 6 mio. kr. og driftsmidlerne udgør 800 t. kr., kapitaliseret svarer det til 16 mio. kr.

Da de eksisterende legepladser trænger til renovering og modernisering, foreslås det i stedet for at anvende midlerne til etablering af en ny legeplads at anvende anlægs- og driftsmidlerne til de eksisterende legepladser.

Dette notat indeholder derfor et forslag til prioritering af anlægsmidlerne og de kapitaliserede driftsmidler til de eksisterende legepladser ud fra den retning FU-forliget udstikker for de pædagogiske ledede legepladser og ud fra en samlet vurdering af tilbuddenes fysiske rammer.

2. Hvad er en pædagogisk ledet legeplads?

En pædagogisk ledet legeplads er et bemandedt pædagogisk udendørs tilbud, som er åbent for alle. Målgruppen (4.kl.-18 år) følger af, at de pædagogisk ledede legepladser siden 2007 har været organiseret under fritids- og ungdomsskoleområdet.

Ud over de pædagogisk ledede legepladser i Aarhus Kommune er der en række åbne udemiljøer, som ligger i tilknytning til klubber, men som deler mange af de samme karakteristika.

3. Beslutninger i FU-forliget og udmøntningen heraf

Der er to beslutninger i FU-forliget, som angår de pædagogisk ledede legepladser. Den ene vedrører de pædagogisk ledede legepladsers opgave og organisering. Den anden vedrører FUs budgettildelingsmodel.

Om de pædagogisk ledede legepladsers opgave og organisering står der, at

”forligskredsen anerkender den særlige rolle som de pædagogisk ledede legepladser har i mange af byens lokalsamfund, som

BØRN OG UNGE

Økonomi og Administration
Aarhus Kommune

Planlægning

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 93 89 00 79
Direkte telefon: 30 71 56 68

Direkte e-mail:
lv01@aarhus.dk

Sag: 16/047632-22
Sagsbehandler:
Lene Vestervang Olsen

13. marts 2019
Side 2 af 11

samlingssteder på tværs af generationer. Hertil kommer at de pædagogisk ledede legepladser kan møde børn og unge på en anden måde end kommunens øvrige tilbud. Her er der særligt rum til at hjælpe udsatte børn og unge.

Med folkeskolereformens fokus på den åbne skole, ser forligspartierne et stort behov for at fokusere på hvordan de pædagogisk ledede legepladser kan udvikles, så de i højere grad kan indgå som et element i nye måder at tænke undervisning på. Der skal således iværksættes et bredt arbejde med kvalitetsudvikling af de pædagogisk ledede legepladser, så skolerne i højere grad kan drage nytte af faciliteterne på de pædagogisk ledede legepladser. Herudover ønsker forligskredsen, at Børn og Unge analyserer mulighederne for flytning af de legepladser, der ligger langt fra skoler med henblik på at vurdere om nogle af de pædagogisk ledede legepladser, der ikke har en større bydækkende funktion, kan integreres med FU-klubberne i højere grad.”

FU-forliget udstikker således en retning for de pædagogisk ledede legepladser. På den ene side anerkendes og fastholdes, at de har en særlige opgave i forhold til en særlig målgruppe – udsatte børn og unge – og at de spiller en vigtig rolle lokalt. Samtidig giver et enigt byråd FU-området en ny opgave med i højere grad at integrere de pædagogisk ledede legepladser med klubberne.

Med FU-forliget beslutter byrådet ligeledes, at budgettet til klubber, legepladser og ungdomsskolen, som noget nyt, skal tildeles efter demografiske kriterier. Tidligere blev budgettet tildelt til de eksisterende matrikler. Den beslutning får en stor betydning for de pædagogisk ledede legepladser. Tidligere havde de selvstændige budgetter – en legeplads havde typisk et budget på 1,2-1,6 mio. kr. Med implementeringen af FU-forliget omorganiseres hele området: der etableres fritidscentre, som typisk dækker fritidstilbuddene – fritidsklub, ungdomsklub og pædagogisk ledede legepladser – i 1-2 skole-distrikter. Budgettet tildeles det samlede fritidscenter på baggrund af demografi.

Den nye budgettodelingsmodel og organisering betyder, at de pædagogisk ledede legepladser bliver en fuldt integreret del af et fritidscenter, når det gælder økonomi og medarbejderressourcer. Tænkningen er, at man som medarbejder er ansat i et fritidscenter og kan løse opgaver på forskellige matrikler.

Intentionerne om de pædagogisk ledede legepladser i FU-forliget omsættes på følgende måde i FU Planen (2016).

De pædagogisk ledede legepladser tilbyder miljøer, der har tradition for at have "højt til loftet". De har en samværskultur og en fysisk indretning, der ofte tiltrækker børn og unge, som kan have svært ved at trives i de mere etablerede miljøer på skoler og i klubber.

13. marts 2019
Side 3 af 11

Med respekt for legepladsernes pædagogiske tradition og kultur vil de fremover blive tænkt ind i og udviklet i forhold til lokale samarbejdsflader. Derved vil bl.a. dagtilbud og skolerne i højere grad kunne få gavn af legepladsernes pædagogiske tilgang og fysiske rammer (s.26)

Opsummerende kan man sige, at den ledelsesmæssige opgave består, i at fastholde de særlige kvaliteter som de pædagogiske legepladser har og samtidig udvikle dem i lyset af det politiske opdrag, så nye muligheder kan opstå og afprøves.

4. Profil og status på de eksisterende pædagogisk ledede legepladser

I tabellen nedenfor ses en oversigt over de eksisterende legepladser med beskrivelse af profil, status og forslag til prioritering af anlægsmidlerne.

Legeplads	Profil og status	Prioriteret med anslået anlægssum i mio. kr.
Toveshøj Janes 4, 8220 Brabrand	Åbent lokalsamfundsbaseret mødested – særligt fokus på dyr/natur. Legepladsen indgår både som aktiv og fokuseret del af samarbejdsaftalen omkring 4., 5., og 6. klasse på Tovshøjskolen, og som et helt åbent fritidstilbud præget af natur, udeliv, dyr, fri leg og trygge rammer i tæt samdrift med fritidsklubben og ungdomsklubben. Derudover arbejdes med at styrke medborgerskab/trivsel. Nøgleord er: Samlingssted, familiepark, rummelighed, læringsmiljø, medansvar og inddragelse. Aktiv, placeret 290 m. fra Tovshøjskolen. De fysiske rammer er OK; men udemiljøet fremstår brugt og lidt slidt. Dertil prioriteres midler.	0,25
Gellerup Dortesvej 49, 8220 Brabrand	Åbent lokalsamfundsbaseret mødested – særligt fokus på krop/motion Derudover arbejdes med at styrke medborgerskab/trivsel. Nøgleord er: Samlingssted, familiepark, rummelighed, læringsmiljø, medansvar og inddragelse. Byrådsindstilling på vej, hvor fritids- og ungdomsklub tænkes i lokale-fællesskaber med den pædagogisk ledede legeplads	
Børnenes Jord Thunøgade 2 A, 8000 Aarhus C	Børnenes og Beboernes Jord er en pædagogisk ledet legeplads og kulturinstitution, med et mindre dyrehold (geder, kaniner og fugle) Matriklen bruges meget af beboerne i nærområdet, fungerende som deres baghave. Børnenes jord er et kendt sted for alle beboere i hele Aarhus, og bruges som udfugtsmål af mange i hele Aarhus, også turister. Faciliteter bestående af legeplads, grusbane og basketbane.	

13. marts 2019
Side 4 af 11

	<p>Åbne værksteder der ofte er bemandedt i dagtimerne.</p> <p>Der er et velfungerende brugerråd, og frivillige fra nærområdet der arrangerer en række arrangementer hen over året, og er med til at vedligeholde stedet.</p> <p>Aktiv med nyt hus, understøtter Samsøgades Skoles udearealer</p>	
<p>Tilst Havkærvej 20, 8381 Tilst</p>	<p>I samarbejde med den boligsociale indsats er der igangsat et Fritidsjob projekt. Tilst Ungemiljø har den administrative opgave i projektet og har 3 af de forventede 12 fritidsjob udbudt.</p> <p>Kaninholdet er et samarbejde imellem Legepladsen og fritidsklubben. Her mødes piger og drenge i alderen 10-12 år og passer deres kaniner og tilegner sig viden og færdigheder i forhold til kaninernes pleje og levned. Der arbejdes med OCN beviser.</p> <p>Karmapigeprojektet og herunder DGI-Streetworkout har deres base på Legepladsen og er forankret i Tilst Ungemiljø. Karmapigerne er et robusthedsprojekt for piger i alderen 14-17 år.</p> <p>DGI Streetworkout pigerne har et community, hvor de selv står for at organisere og afvikle deres fodboldtræning. Derudover deltager de i workshop der opøver der kompetencer i forhold til at kunne bidrage til foreningslivet.</p> <p>Ønsket flyttet sammen med fritidsklubben i lokalefællesskaber med skolen, som allerede besluttet. Derfor prioriteres midler til genetablering af legepladsen i forbindelse med flytningen. Legepladsen er meget slidt.</p>	3,0
<p>Kappelvænget Kappelvænget 339, 8210 Aarhus V</p>	<p>Hest i Vest – tema legeplads for hele område VEST:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4 heste og undervisning i ridning og hestepleje 5 dage om ugen. • Etablering af rytterstue. • Etableret ridebane med lys. • Derudover geder, høns og kaniner. <p>Der er inddraget ungarbejdere i de praktiske arbejdsopgaver.</p> <p>Alt i alt har legepladsen udviklet sig i en positiv retning sidste år med meget mere fokus på udvikling af de udendørs faciliteter og en øget inddragelse af de unge i legepladsens dagligdag.</p> <p>Er placeret sammen med Fritids- og ungdomsklubben for Hasle Skole.</p> <p>Der er afsat midler i forbindelse med 4. klassernes flytning fra SFO til FU-tilbud. De prioriterede midler til legepladsen vil kunne gøre løsningen mere optimalt i et udsat område.</p>	3,0
<p>Bydelskilden Bispehaven Ryhavevej 40, 8210 Aarhus V</p>	<p>Bydelskilden skal skabe et mangfoldigt byrum, som bringer byen tættere på Hasle og Bispehaven. Bydelskilden skal være det sted, hvor nye fællesskaber udspringer eller eksisterende fællesskaber mødes.</p> <p>Bydelskilden ligger på kanten af et udsat og lukket boligområde, men centralt i forhold til fremtidige fysiske, sociale og mentale forandringer.</p> <p>"Kilden" binder Fritidscenter Ellekær i vest og et fremtidigt bydelshus i øst sammen med det grønne stræk fra Klokkerparken i syd til Hasle bakker i nord. "Kilden" vil på kort sigt understøtte de igangværende byudviklingsprojekter, mens det på langt sigt vil være et grønt, livligt og</p>	3,0

13. marts 2019
Side 5 af 11

	<p>aktivt åndehul, som danner forbindelser på tværs af et alment boligområde, parcelhuskvarter, nyopførte boliger, samt ikke mindst et kommende letbanestop ved foden af Den grønne kile. Med udvikling, anlæg og drift af Bydelskilden vil der blive skabt et bynært og trygt fælles rum, som binder både steder og mennesker sammen.</p> <p>Visionen for Bydelskilden er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En kilde til et fælles byrum, som på baggrund af dets beliggenhed, funktioner og stemninger er attraktivt og trygt at opholde sig i og hvor landskabelige og arkitektoniske træk skaber åbenhed, tydelige sammenhænge og forbindelser på tværs. • En kilde til et fælles byrum, hvor rammerne for det sociale liv er sunde med fokus på leg, bevægelse og aktivitet • En kilde til et fælles byrum for byen og bydelen, hvor mangfoldigheden lever og fordomme om ghettoen forgår <p>Huset på legepladsen er brændt, er under genetablering sammen med Fritids- og Ungdomsklub. Udearealerne/legepladsen trænger også i den forbindelse til at blive genopbygget, derfor prioriteres der midler til dette.</p>	
<p>Fritidscenter Sabro-Harlev Vistoftvej 30, 8471 Sabro</p>	<p>Klub og legeplads er samlet på samme matrikel. Der er dyrehold med kaniner og høns.</p> <p>Udendørsfaciliteterne rummer både et stykke skov med mulighed for at klatre, et skur til ude-værksted, et hus til kaniner, et hus til geder og et høsehus.</p> <p>Der er desuden en nyanlagt multibane og et areal med legeredskaber.</p> <p>Legepladsen (Byggeren) er solidt forankret i lokalsamfundet:</p> <p>Dagtilbuddet bruger ofte stedet som udflugtsmål for børnehavergrupperne.</p> <p>Dagligt går mange lokale borgere igennem legepladsen, ligesom der er lokale aftaler omkring stedets dyrehold.</p> <p>Stedet udlånes gerne til lokale formål eller til skoleklasser eller – årgange til bl.a. trivselsarrangementer.</p> <p>Legepladsen bruges flittigt af områdets unge som et samlingssted uden for klubbens åbningstid. Der er opslået et regelsæt for brugen af faciliteterne, som de unge i vid udstrækning efterlever.</p> <p>Byrådet har besluttet, at der skal etableres lokalefællesskaber mellem Klubben og skolen. I den forbindelse arbejdes med prøvehandlinger indtil RULL-processen kan igangsættes.</p> <p>Der er oprettet et midlertidigt Ungemiljø 'Hytten' i det tidligere Sundhedshus på Sabro Korsvejens Skole. Fritidsklubben/legepladsen bevares, indtil der gennem den fremtidige RULL-proces udvikles egnede rammer på skolens matrikel, der kan huse både fritidsklub og ungemiljø.</p>	
<p>Klub Midgaard Testrupvej 1, 8320 Mårslet</p>	<p>Åben legeplads og byparksmiljø for alle.</p> <p>Legepladsen Midgaard er et naturskønt område med potentiale til at være et socialt samlingspunkt for lokalområdets beboere, daginstitutio-</p>	<p>3,0</p>

13. marts 2019
Side 6 af 11

	<p>ner, skoler, spejdere mm.</p> <p>Midgaard ligger midt i Mårslet og gennemstrømmes af den dejlige Giber Å. Hvert år danner området rammen for børnekulturprojektet "Sculpture by Giber Å".</p> <p>Der findes på Midgaard en nyanlagt multibane (forår '19), et asfalteret område som inviterer store og små til at afprøve deres færdigheder på skateboard, rulleskøjter eller løbehjul. Ligeledes er der et dyrehold med geder, som har deres gang i både stald og indhegning på grønt område året rundt.</p> <p>Er placeret ved siden af skolen, som er ved at få færdiggjort nye rammer til Fritids- og ungdomsklub. I den forbindelse bliver legepladssens identitet som legeplads i området styrket. På legepladsen er der gennem årene etableret mange skure, hvis levetid er ovre. Fjernelse af disse er stærkt påkrævet, da de danner grobund for rotter, som skolen har haft mange udfordringer med. Fjernelse af disse betyder, at der prioriteres midler til reetablering af legepladsen.</p>	
<p>Rundhøj Holmevej 200, 8270 Højbjerg</p>	<p>Byggeren er for nuværende smeltet sammen med klubben i lokaler inde på Rundhøjskolen. Der er bevaret et dyrehold med kaniner. Byggeren er et åbent og gratis fritidstilbud.</p> <p>Byggeren er sammen med Klubben Holme Vestergård idrætslicenscertificeret og bruger pædagogisk idræt som pæd. redskab.</p> <p>Er renoveret i forbindelse med flytning af Fritids- og ungdomsklub til skolen. Det er dog ønsket at nytænke og styrke legepladsen med baggrund i lokalrådets udfordringer.</p> <p>I forbindelse med etablering af Omdrejningspunktet (samarbejde mellem lokale beboere og Borgmesterens afdeling) har personale fra Fritidscenter Home-Rundhøj deltaget aktivt i møder og events, og her er der fremkommet vigtig og god viden om behov i lokalområdet.</p> <p>Desuden er der god kontakt mellem Fritidscentret og de boligsociale initiativer, fx Fælleshuset.</p> <p>Som udgangspunkt er det ønskeligt fra Fritidscentrets side, at aktivitetsmulighederne styrkes. Det er et ønske, at der etableres fysisk mulighed for flere forskellige ude-aktiviteter hele året. Der prioriteres midler til dette.</p>	0,3
<p>Skansen Hus og Have Strandvejen 38, 8000 Århus C</p>	<p>Skansen hus og have ligger på selvstændig matrikel og er kendetegnet ved at være et kreativt laboratorium i inde- og uderum; et alternativt fritids-, lærings- og fordybelsesrum med fokus på ungeinddragelse, motivation, plads og rum til praktisk & kreativ foretagsomhed i hus og have.</p> <p>Skansen hus & have fungerer som et åbent tilbud, hvor målgruppen frit kan komme og være en del af fællesskabet i de unges egne selvorganiserede aktiviteter og de pædagogisk tilrettelagte aktiviteter, der foregår i hus og have. Der tilbydes i samarbejde med ungdomsklub aftenåbninger fra 7. kl. op til 18 år, som kræver medlemskab. Derudover afholdes forskellige arrangementer bl.a. med weekend åbninger i</p>	

13. marts 2019
Side 7 af 11

	<p>samarbejde med lokalområdet, bydækkende tilbud, ungdomsskole hold & fag og tilbud til børn og unge i det samlede Fritidscenter Frederiksbjerg & Læssøesgade.</p> <p>Skansen hus og have er udviklet som et komplementerende fritidstilbud til de øvrige tilbud i Frederiksbjerg og Læssøesgade fritidscenter/ skoleditrikter.</p> <p>Er moderniseret og er placeret 700 m. fra Frederiksbjerg Skole</p>	
<p>Skolemarken Ingerslev Boulevard 2, Aarhus C</p>	<p>Skolemarken dyr- og udelivs tilbud, ligger i nær fysisk tilknytning til Frederiksbjerg Klubben i udearealet ved Frederiksbjerg Skole.</p> <p>Skolemarken er et frit og åbent tilbud for lokalområdets børn & unge som kan benytte stedets faciliteter i åbningstiden.</p> <p>Skolemarken fungerer samtidig som supplement til klubbens udemiljø, hvor størstedelen af børn, der kommer på Skolemarken i 2018, også har valgt medlemskab af klubtilbuddet.</p> <p>Skolemarken fungerer i klubbens åbningstid som et sammenhængende fritidstilbud med Frederiksbjerg Klubben</p> <p>Ved børn/forældres ønske om kontinuert "ejerskab" og pasning og pleje af kanin betales et beløb til foder og dyrenes velfærd.</p> <p>Er renoveret i forbindelse med nybyggeri af Frederiksbjerg Skole</p>	
<p>Lykkegården Bredevej 2D, 8250 Egå</p>	<p>Dyrehold med ponyer, kaniner og høns, og køkkenhaver.</p> <p>Udendørsarealerne bruges af mange unge, særligt boldbanen er attraktiv for unge på mange tider af døgnet.</p> <p>Legepladsen bruges af skolen og dagtilbud som besøgsinstitution og kreative projekter – fx projekt fra jord til bord og sommer-mor.</p> <p>Siden 2016 OCN forløb for særligt udsatte unge, i samarbejde med skolen og Ungdomsskolen.</p> <p>Særligt fokus på sammenhængen mellem klub og legepladsen i forhold til 4. klasserne.</p> <p>Er i OK stand og er placeret 600 m fra Skæring Skole</p>	
<p>Svendgård Byvej 9, 8330 Beder</p>	<p>Dyrehold med geder, kaniner, høns, fugle og heste.</p> <p>Hesteaktivitet med 5 heste – mandag og torsdag eftermiddag.</p> <p>Ungemiljø åben alle dage fra 13.30 til 17.30 tirsdag og onsdag aften fra til 21.30.</p> <p>4. klasse tilbud for klubmedlemmer i Beder og Malling fritidsklubber om torsdagen. Lige uger Malling børn til kl. 20.00 og ulige uger Beder børn til kl. 20.00</p> <p>Bruges dagligt af specialklasse fra Beder Skole frem til kl. 13.00</p> <p>Bruges dagligt af institutioner fra hele Aarhus området.</p> <p>Er placeret 550 m fra Beder Skole. I forbindelse med en igangværende analyse af mulighederne for at etablere et lokalfællesskab mellem Holme Vestergård og Holme Skole er det forslået at samle tilbuddet med heste i Syd i Beder. Da der allerede er heste på stedet med stald, og grunden er stor nok til at opfylde kravene om fold til heste. Der prioriteres midler til legepladsen.</p> <p>Desuden vil legepladsen sammen med skolen være det lokale sam-</p>	<p>3,0</p>

13. marts 2019
Side 8 af 11

	lingspunkt, når der etableres lokalefællesskaber mellem undervisningen og FU, som byrådet allerede har besluttet.	
Søndergård Lystrupvej 262, 8520 Lystrup	<p>Legeplads med dyrehold.</p> <p>Stort fuglehold med undulater, guldfasaner, påfugle, ænder og høns. Geder og heste.</p> <p>Der er desuden et kaninhold med 15 kaniner, der tilses og passes af de ansatte sammen med de unge.</p> <p>Besøgslegeplads for mange af områdets beboere, dagtilbud og dagplejen</p> <p>Der er unge i OCN forløb i arbejdspraktikker og fritidsjob</p> <p>Læringsmiljø: OCN forløb i dyrehold</p> <p>Base for Ung i Erhverv, som forberedelse af de unge inden erhvervsstudier.</p> <p>Er placeret 270 m fra Lystrup Skole og 500 m fra Elsted Skole. Legepladsens bygninger og udearealer trænger til renovering og modernisering.</p> <p>Både Lystrup og Elsted Skole er ved at få etableret lokalefællesskaber mellem undervisning og fritid. Der etableres ved disse rokader dagtilbud ved siden af den pædagogisk ledede legeplads i en frigjort SFO-bygning. I forbindelse med projekteringen af denne omfattende rokade i området var det et ønske at få den pædagogisk ledede legeplads moderniseret. Derfor prioriteres anlægsmidler til at modernisere både bygninger og legeplads til de lokales ønsker og behov i området</p>	3,0
Naturcenter Tranbjerg Kirkevænget 339, 8310 Tranbjerg J	<p>Den pædagogisk ledet legeplads i Tranbjerg tager for nuværende form som "Naturcenter Tranbjerg" - som er et samarbejdsprojekt mellem skole, dagtilbud og UngiAarhus.</p> <p>Naturcenteret er et partnerskabsprojekt, som indeholder et rigt dyrehold med bl.a. får, kaniner, ænder, kyllinger, køer, kanariefugle mm. Derudover er der forskellige afgrøder og nyttehaver. Legeplads - Udemiljø og kaninstald er integreret med Klubben Tranbjerg.</p> <p>Naturcenter Tranbjerg er et projekt, som tilbyder et unikt og anderledes læringsrum for alle børn og unge i Tranbjerg.</p> <p>Der udarbejdes undervisningsforløb ud fra obligatoriske læreplaner/ bestemmelser på de forskellige aldersniveauer og ud fra årstidens oplagte muligheder ex. "Fra jord til bord" og "forplantning og livscyklus".</p> <p>Der prioriteres midler til videreudvikling af legepladsen og tilbuddet i området.</p>	3,0
Vidtskue Vidtskuevej 25B, 8260 Viby J	<p>Der er gode ude- og indfaciliteter. Der er geder på legepladsen.</p> <p>Vidtskuehuset centralt placeret midt mellem skoledistrikterne Viby og Rosenvang. Der er iværksat et strukturarbejde med henblik på at sikre et bedre ungemiljø i Rosenvang, som tilgodeser fritidsklub, ungdomsklubalderen og unge med handicap. Legepladsens bygning en del af overvejelserne, hvor samarbejde på tværs og i nærmiljøet skal spille en rolle på tværs af generationer og øvrige samarbejdspartner, bl.a. skole og dagtilbud. Ind i dette skal Viby distriktet medtænkes.</p>	0,64

	<p>Der er pt etableret rum og tilgængelighed for, at Rosenvangsskolen fra sommeren 2018 bruger stedet til naturfag for mellemtrinnet.</p> <p>Der er etableret et mindre elektronisk musikstudie, som skal trække unge til huse med interesse for musik. Dette skal ses som et tiltag, der skal give unge i alderen 4. klasse til 18 år lyst til at bruge stedet.</p> <p>Der er igangsat en proces med "Rethink Vidtskuevej", hvor udemiljøet indgår. Det er ønsket at styrke tilbuddet til målgruppen 10-18 år med en brugergruppe som omfatter områdets beboere. Ønsket er, at tilbuddet skal styrke samarbejde med skole og dagtilbud.</p> <p>Legepladsen er placeret 600 m fra Rosenvangsskolen. Der er prioriteret midler til den fortsatte udvikling af legepladsen.</p>	
--	---	--

13. marts 2019
Side 9 af 11

5. Anlægsforslaget og prioritering af anlægsmidlerne

Under punkt 4 er profilerne beskrevet sammen med en status på de eksisterende legepladser, som er grundlaget for prioriteringen af anlægsmidlerne til 9 pædagogiske legepladser. I tabellen nedenfor ses en oversigt over anlægsmidlernes anslåede fordeling. Under projekteringen kan justeringer i fordelingen forekomme i mindre omfang.

Oversigt over den foreslåede prioritering af anlægsmidlerne i 1.000 (2019)

Sted	Anslået anlægssum i 2019-priser
Toveshøj, Janes 4, 8220 Brabrand	250
Tilst, Havkærvej 20, 8381 Tilst	3.000
Kappelvænget, Kappelvænget 339, 8210 Aarhus V	3.000
Bispehaven, Ryhavevej 40, 8210 Aarhus V	3.000
Klub Midgaard, Testrupvej 1, 8320 Mårslet	3.000
Rundhøj, Holmevej 200, 8270 Højbjerg	300
Svendgård, Byvej 9, 8330 Beder	3.000
Søndergård, Lystrupvej 262, 8520 Lystrup	3.000
Naturcenter Tranbjerg, Lirkevænget 339, 8310 Tranbjerg J	3.000
Vidtskue, Vidtskuevej 25B, 8260 Viby J	637
I alt	22.187

6. Videre proces og kommunikation

Deltagerstyrede budgetter

I de projekter, hvor der ønskes deltagerstyrede projekter for dele af eller hele budgettet, er det en forudsætning, at det fulde ansvar vedr. overholdelse af de bygningsmæssige krav og godkendelser af arbejderne er overdraget til den lokale ledelse.

Der er stor divergens på tværs af byen i forhold til de pædagogisk ledede legepladsers nære omverden fx "fra land til by", og dermed er der forskellig-

artede behov for, hvilke faciliteter og aktiviteter der giver mest mening. Deltagerbudgetter vil således med fordel kunne tænkes ind i forbindelse med såvel etablering af ny pædagogisk ledet legeplads og optimering af eksisterende. Dette vil sikre medborgerskab og inddragelse af brugere og borgere i forhold til ønsker til og behov i forbindelse med anvendelse af pædagogisk ledede legepladser i Aarhus Kommune.

13. marts 2019
Side 10 af 11

Ved inddragelse af tænkningen omkring deltagerbudgetter, vil den enkelte pædagogisk ledede legeplads' toning og indretning i højere grad kunne tilpasses efter lokalområdet. Inddragelse af borgere og brugere kan indledningsvist ske ved UngiAarhus' facilitering af workshops og debatter med deltagelse af den nære omverden (lokalbeboere i forskellige aldre, skole, dagtilbud, foreninger, kulturinstitutioner). Derigennem skabes dialog og idegenerering om ønsker og behov.

Da den primære målgruppe for de pædagogisk ledede legepladser er børn og unge, ses det som en vigtig nærdemokratisk opgave at sikre deltagelse for og inddragelse af børn og unge, således at denne gruppe også støttes i at engagere sig i samfundet og tage medansvar på en konstruktiv og kritisk måde. Dette kan fx ske ved etablering af "kvalificeringspanel" eller arbejdsgrupper, hvor unge sammen med professionelle har stort ansvar i kvalificering af foreslåede/ønskede aktiviteter og faciliteter.

I forbindelse med udearealerne skelnes der mellem det, der ønskes etableret som selvbyg, og det der skal indkøbes i forhold til kommunens indkøbsaftaler, se nedenfor. Alt udstyr skal dog sikkerhedsgodkendes, uanset om det er udført lokalt eller købt.

Leverandører og kontrakter

Oversigt med leverandører på legepladsudstyr samt legepladsinspektion i True Trade:

Lev. nr.	Leverandør	Navn på central kontrakt True Trade
1.	Kompan Danmark A/S	Legepladsudstyr
2.	Uniq A/S	Legepladsudstyr
3.	HAGS Danmark A/S	Legepladsudstyr
	INDU	Legepladsinspektion

Alle krav og kommercielle vilkår samt miljøoplysninger, garanti og certificeringer fremgår ligeledes på den enkelte Aftale i True Trade. Leverandør nr. 1 skal benyttes ved køb under kr. 100.000, (medmindre der er tale om køb af produkter, der ikke fremgår af tilbudslisten). De andre leverandører må kun

anvendes såfremt den primære leverandør ikke kan levere. Herefter går forespørgslen til leverandør nr. 2, og kun såfremt der ikke kan leveres, til leverandør nr. 3.

13. marts 2019
Side 11 af 11

Bilagsforside

Dokument Titel:	Beslutningsmemo til RMM den 190319
Dagsordens titel	Opfølgning på temadrøftelse om unges overgang til uddannelse og beskæftigelse (OKJ)
Dagsordenspunkt nr	3

Beslutningsmemo

Memo: opsamling på temadrøftelsen om overgang til ungdomsuddannelse og beskæftigelse

15. marts 2019
Side 1 af 1

Formål:

Formålet med behandlingen af punktet på rådmandsmødet er at samle op på den fælles temadrøftelse med Social og Beskæftigelsesudvalget om unges overgang til uddannelse og beskæftigelse (den 13.3).

BØRN OG UNGE
Pædagogisk afdeling
Århus Kommune

Indstilling:

- 1) Med afsæt i opsamlingen fra temadrøftelsen (bilag 1), forberedes Børn og Unge-udvalgets drøftelse om unges overgange den 27.3.
- 2) Med afsæt i opsamlingen på temadrøftelsen (bilag 1), drøftes relevante input til arbejdet med ungehandlingsplanen (bilag 2.) og den kommende indstilling til Byrådet om ungehandlingsplanen.

Læring og Dannelse
Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 29 20 99 44
Direkte telefon: 40 12 44 59

Direkte e-mail:
jcal@aarhus.dk

Den videre proces:

Det er aftalt mellem rådmændene for MBU og MSB, at der skal fremsendes en fælles byrådsindstilling for ungehandlingsplanen, som behandles i Byrådet inden sommerferien. (skal fremsendes til BA primo april).

Sag: 17/025386-27
Sagsbehandler:
Jesper Callesen

Et første udkast til byrådsindstillingen er drøftet på mødet den 27.2 mellem rådmændene fra MBU og MSB.

I forlængelse af rådmandsmødet den 19.3, færdiggøres byrådsindstillingen og fremsendes til godkendelse. Derfor ønskes på rådmandsmødet, særligt input og prioritering af de budgetforslag, der skal indgå i byrådsindstillingen (fremgår af bilag 2.).

Byrådsindstillingen vil evt. kunne fremsendes og indgå i BU-udvalgets den 27.3.

Bilag.

./ Bilag 1. Opsamling på temadrøftelsen om unges overgang til uddannelse og beskæftigelse i Børn og Unge-Udvalget og Social & Beskæftigelsesudvalget

./ Bilag 2. Ungehandlingsplanen (Pixi) incl. budgettemaer til byrådsindstilling

Bilag 2/2

Dokument Titel:	Bilag 2. Ungehandlingsplanen (pixi)
Dagsordens titel:	Opfølgning på temadrøftelse om unges overgang til uddannelse og beskæftigelse (OKJ)
Dagsordenspunkt nr	3

Fælles ungehandlingsplan for unges overgang til uddannelse og job (opdateret udgave)

6. marts 2019
Side 1 af 6

Rådmændene for Børn og Unge (MBU) og Sociale forhold og Beskæftigelse (MSB) vil med Ungehandlingsplanen styrke indsatserne- og samarbejdet om unges overgang til uddannelse og job.

Målet er at indfri en fælles vision om, at alle unge under 25. år i Aarhus, skal være i gang med uddannelse og/eller have fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

Etableringen af den Kommunale Ungeindsats (KUI) som byrådet besluttede i december 2018, styrker sammenhængen i de kommunale indsatser for udsatte unge i alderen 15-25 år. Ungehandlingsplanen adresserer, at der skal mere til for at styrke sammenhængen og indsatserne i relation til at forberede og sikre, at alle unge kommer i gang med uddannelse og beskæftigelse.

I ungehandlingsplanen rettes både fokus på overgangen til uddannelse og job for den brede gruppe af unge (15-25 år), samt overgangen for den gruppe af unge (15-25 år), der er udfordrede i at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse, eller opnå fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

Tættere samarbejde om unges overgang til uddannelse og beskæftigelse

Med ungehandlingsplanen besluttes et gensidigt forpligtende samarbejde på tværs af Børn og Unge og Sociale forhold og Beskæftigelse, om unges overgang til uddannelse og beskæftigelse. Der lægges samtidig vægt på, at det er en fælles opgave på tværs af Aarhus Kommune, der kræver et tættere samarbejde med uddannelsesinstitutionerne og erhvervslivet i Aarhus.

Konkret etableres der med ungehandlingsplanen en fælles organisering på tværs af MBU og MSB (foreløbig frem til 2021). Med denne tidshorisont, er formålet at igangsætte konkrete initiativer til at forbedre unges overgang fra grundskolen til uddannelse og job (15-25år). Den fælles organisering, anvendes samtidig til at styrke koordineringen af løbende nationale politiske initiativer på uddannelsesområdet. Senest med den politiske aftale "fra folkeskole til faglært".

Den fælles organisering på tværs af MBU og MSB med fagpersoner, som afspejler de faglige temaer i ungehandlingsplanen (se nedenfor). Organiseringen er nedsat fra oktober 2018 og understøttes af faste fælles drøftelser på strategisk ledelsesniveau og rådmandsniveau i MBU og MSB.

BØRN OG UNGE
Pædagogisk afdeling
Aarhus Kommune

Læring og Dannelse
Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 29 20 99 44
Direkte telefon: 40 12 44 59

Direkte e-mail:
jcal@aarhus.dk

Sag: 17/025386-18
Sagsbehandler:
Jesper Callesen

6. marts 2019
Side 2 af 6

Temaerne for ungehandlingsplanen:

Nedenfor udfoldes de faglige temaer, der adresseres med ungehandlingsplanen. Nogle af temaerne vil kunne håndteres administrativt og i praksisniveauet gennem gensidigt forpligtende beslutninger på ledelses- og/eller rådmandsniveau og i tæt samarbejde med praksisniveauet.

Nogle af de udfordringer, der adresseres med ungehandlingsplanen, vil imidlertid derudover kalde på politiske beslutninger og prioriteringer i Byrådet. Det er derfor ambitionen, at rådmændene for MBU og MSB, fremsender en fælles byrådsindstilling om ungehandlingsplanen til behandling i byrådet inden sommerferien 2019.

Nye måltal i Aarhus Kommune for unges uddannelsesvalg og overgang til uddannelse og job

Den nye nationale ungemålsætning skærper fokus på, at unge inden de bliver 25 år, skal have gennemført en uddannelse og/eller have tilknytning til arbejdsmarkedet. I Aarhus Kommune bør denne ændring give anledning til at reformulere "Aarhusmålet" for unges overgang til ungdomsuddannelse, som er afledt af 95% målsætningen. Med den nye nationale målsætning for unges valg af erhvervsuddannelse, er kommunerne samtidig forpligtet til at

vedtage kommunale måltal ift. unges valg af erhvervsuddannelse efter grundskolen.

6. marts 2019
Side 3 af 6

Forslag til politisk opfølgning:

Ungemålsætningen: Med afsæt i den nye ungemålsætning, skal byrådet træffe beslutning om nye måltal for unges overgang til uddannelse (erstatte 95% målsætningen).

De unges valg af erhvervsuddannelse: Med den politiske aftale "fra folkeskole til faglært", forpligtes kommunerne til at vedtage lokale måltal for unges valg af erhvervsuddannelse efter grundskolen.

Uddannelsesparat i grundskolen (herunder fokus på UPV)

Der rettes med ungehandlingsplanen fokus på at styrke de lokale processer for uddannelsesparathedsvurderingen i grundskolen. Målet er, at vurderingen skal være et mere anvendeligt redskab til understøttelse af, at skolerne i samarbejde med UU, klæder eleverne på til at kunne påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse.

Ikke mindst skal uddannelsesparathedsvurderingen opleves som en hjælp af de unge selv og opleves som meningsfuld. Der er derfor fokus på bedre involvering af de unge og at forældre inddrages på en systematisk måde i hele processen – hvilket ikke sker systematisk i dag, på tværs af skolerne.

En udfordring, der også rettes fokus på, er at folkeskoler, ungdomsuddannelser, socialforvaltningen og UU skal udvikle en fælles forståelse af kriterierne for, hvad det vil sige at være klar til en ungdomsuddannelse. Der skal samtidig etableres mere smidige arbejdsgange mellem de professionelle, som indgår i de lokale samarbejde om vurderingen og opfølgningen på vurderingen.

Af konkrete initiativer tænkes pt. i udvikling af fælles kompetenceudvikling for medarbejdere i folkeskolen og vejledere i UU, samt udvikling af fælles materialer, som understøtter en ensartet praksis på skolerne og sikrer en ensartet og tæt involvering af de unge og deres forældre. Der er fokus på, at der i forbindelse med den politiske aftale "fra folkeskole til faglært", nedsættes en "ekspertgruppe", der skal komme med vurderinger og anbefalinger til hvordan uddannelsesparathedsvurderingen kan understøtte elevens læring og udvikling samt uddannelsesvalg. Disse anbefalinger inddrages i den faglige gruppe, der er nedsat.

Forslag til politisk prioritering i byrådet:

6. marts 2019

Side 4 af 6

Forslag	Beskrivelse
<i>Klar til vejledning i grundskolen (retter sig mod elever)</i>	Det at vælge ungdomsuddannelse og være klar til uddannelsesvejledning er en proces, som unge skal understøttes i. Det forslås, at der afsættes ressourcer til at udvikle og gennemføre forløb for elever i grundskolen, hvor fokus er på at styrke de unge i denne proces. (forslaget kan måske laves sammen med Børne- og ungebyrådet)
<i>Intensive læringsforløb i udskolingen for elever der er i risiko for ikke at opfylde adgangskravet til eud.</i>	Med MOVE accelererede læringsforløb, har Aarhus Kommune udviklet et virkningsfuldt 5 dages læringsforløb, som styrker elevernes faglige niveau samt elevernes personlige og sociale kompetencer. Målgruppen er ikke-uddannelsesparate elever i udskolingen. Der er ikke afsat midler til tilbuddet fra 2020.
<i>Udvidelse af kapacitet på Netværksskolen</i>	Netværksskolen er et skoletilbud i MBU for unge mellem 14-18 år, som har brug for at gå i skole på en måde, hvor nærvær, tryghed og tydelighed – og tæt voksenkontakt, kan være medvirkende årsag til at få motivation til at gå i skole. På Netværksskolen kan dele af undervisningen foregå i værkstedsrammer, i praktik og at skabe mulighed for at tage sin afgangsprøve. Målet med er forløb på skolen er at skabe mulighed for, at de unge kan "finde en plads" i uddannelse efter skolegang på Netværksskolen.
<i>Styrke overgange for unge fra specialklasser / specialskole</i>	Elever fra specialklasser-og specialskoler er stærkt overrepræsenterede i gruppen af unge, der ikke er i gang 15. mdr. efter afsluttet grundskole (udgør ca. 20% af gruppen). Der forslås konkrete initiativer ift. denne målgruppe, hvor et forslag kunne være at afsætte midler til brobygningsforløb på FGU. Samarbejde med ungdomsuddannelserne, kan også understøtte denne gruppes overgang til ungdomsuddannelse.

Motiverende udskoling

Der rettes med ungehandlingsplanen fokus på, at udskolingen motiverer eleverne til læring og uddannelse. Der vil indhentes inspiration fra lokale erfaringer, samt ny viden i forskningen.

Der er herunder fokus på, at et tættere samarbejde med erhvervsuddannelserne kan styrke praksisfagligheden i folkeskolens undervisning - og dermed bidrage til, at alle elever får en mere aktiv rolle i undervisningen og oplever variation i arbejdsformerne og mulighed for fordybelse.

Der er også fokus på, at udvikling af et tættere samarbejde mellem folkeskolen og erhvervslivet kan styrke disse elementer i grundskolen. Der vil hentes inspiration fra eksisterende samarbejde som "byggeboksen" og konkrete samarbejder med lokale virksomheder.

6. marts 2019
Side 5 af 6

Forslag til politisk prioritering i byrådet:

Understøtte skole-virksomhedssamarbejdet økonomisk	Der tænkes i et tilbud om praktik til alle elever i 8-10 klasse, samt praktikkrav for alle elever i 10. klasse. Herunder indgå samarbejde om flere fritidsjobs. Initiativet gennemføres i samarbejde med erhvervslivet – og forudsætter økonomisk understøttelse, og især opbakning fra erhvervslivet.
Understøtte samarbejde ml. grundskolen og erhvervsuddannelserne økonomisk	Der lægges i forliget fra folkeskole til faglært op til udvikling af samarbejdet mellem folkeskolen og erhvervsuddannelserne. Der følger ikke midler med - og erfaringen er at disse forløb koster ekstra ressourcer for skolerne og erhvervsuddannelserne. Initiativet gennemføres i samarbejde med erhvervsuddannelserne.
MOVE 2.0 i grundskolen (retter sig mod personale og alle elever)	Ambitionen er at anvende virkningsfulde metoder og principper fra MOVE intensive læringsforløb i elevernes egen hverdag skolerne. Forslaget er udviklet med afsæt i nyeste forskning om hvilke virkningsfulde elementer fra intensive læringsforløb, der umiddelbart kan overføres ind i grundskolen.

”Innovationsprojektet en vej ind i fællesskabet”

Byrådet har med innovationsprojektet ”En vej ind i fællesskabet” prioriteret ressourcer (ca. 8 mio.kr.) til at udvikle og afprøve nye tilgange og indsatser i grundskolen til unge, der er i risiko for ikke at gennemføre en ungdomsuddannelse.

Innovationsprojektet tænkes sammen med arbejdet med ungehandlingsplanen og understøtter arbejdet med udvalgte initiativer i ungehandlingsplanen. Der er i innovationsprojektet fokus på udvikling og videreudvikling af virkningsfulde indsatser for udsatte- og sårbare unge. Herunder er fokus på at styrke sammenhængen i de indsatser, der iværksættes for at understøtte den enkelte unges overgang til ungdomsuddannelse i MBU og MSB.

Unge op til 25 år – alle skal med

Den faglige gruppe har til formål at styrke fokus i samarbejdet på tværs af MBU og MSB om udsatte unge op til 25 år. Formålet med den kommunale ungeindsats (KUI) er at sikre, at ansvaret for den unge indtil det fyldte 25 år er præcist og effektivt forankret, så de unge, der har behov for støtte på tværs af flere områder, ikke oplever at skulle koordinere sin egen sag og indsats. Derudover skal gruppen sikre, at området for FGU, koordineres mellem MBU og MSB.

Forslag til politisk prioritering:

6. marts 2019

Side 6 af 6

Styrke af fastholdelsesindsatserne	Det forslås, at der afsættes midler til, at der i samarbejde med ungdomsuddannelserne sker en udvikling og styrkelse af de kommunale fastholdelsesindsatser.
Understøtte at gruppen af "gamle unge" tager en erhvervsuddannelse	Det forslås, at der afsættes midler, så der kan iværksættes indsatser for unge, som ikke umiddelbart har forudsætninger, så de kan profitere af et FGU-forløb. Indsatserne skal iværksættes, så de kan forberede de unge mod en erhvervsuddannelse og / eller beskæftigelse.

Bilagsforside

Dokument Titel: Beslutningsmemo - Udvidet gratis
psykologhjælp

Dagsordens titel Gratis psykologhjælp (OKJ)

Dagsordenspunkt nr 5

Beslutningsmemo

Marts 2019
Side 1 af 1

Emne **Udvidet gratis psykologhjælp**
Til Rådmandsmøde møde d. 19. marts

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen har sat emnet på dagsordenen med henblik på godkendelse af indstillingen, således at forslaget om *Udvidet gratis psykologhjælp* kan blive en del af de kommende budgetforhandlinger.

Forslaget er ligeledes sendt til godkendelse hos rådmand i MSB.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Rådmanden skal tage stilling til, om forslaget fra Børn og Ungebyrådet om udvidet gratis psykologhjælp skal støttes, således at unge under 15 år også har mulighed for dette tilbud. I forslaget ligger også 3 andre initiativer (tilbud om yderligere psykologhjælp ved tilbagefald, prøveordning om gruppesamtaler og sikring af ordentligt informationsniveau på ungdomsuddannelser) – alle initiativer som vil være organiseret under MSB.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Hvis forslaget bliver vedtaget, vil unge under 15 år få adgang til 5 gratis samtaler med en psykolog fra PPR. Samtalerne vil ske med samtykke fra forælder/værge og der skal etableres en indgang til ydelsen via PPR. Det er vurderingen, at et tilsvarende serviceniveau for børn og unge under 15 år som ved det nuværende vil kræve ansættelse af to psykologer samt understøttelse svarende til en udgift på 1,3 mio. kr.

4. Videre proces og kommunikation

For nu afventes budgetforhandlingerne, men hvis forslaget realiseres, skal tilbuddet kommunikeres til målgruppen og internt i MBU.

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

PPR
Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 41 89 08 63

Direkte e-mail:
oje@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Ole Jeppesen

Bilag 2/3

Dokument Titel: **Byrådsindstilling Udvidet gratis psykologhjælp**

Dagsordens titel: **Gratis psykologhjælp (OKJ)**

Dagsordenspunkt nr   **5**

Indstilling

Til Aarhus Byråd via Magistraten
Fra Sociale Forhold og Beskæftigelse
Børn og Unge
Dato Dato for fremsendelse til MBA

Udvidet gratis psykologhjælp

Udtalelse til forslag fra Børne- og ungebyrådet om udvidet gratis psykologhjælp.

1. Resume

Siden marts 2016 har det i Aarhus kommune været muligt for unge bosat i Aarhus Kommune mellem 15 og 27 år at få bevilliget op til fem gratis psykologsamtaler. Tilbuddet skal forebygge, at psykiske udfordringer ikke udvikler sig til alvorlige sindslidelser, misbrug eller selvmordstanker.

Flere og flere unge har ondt i livet og det ses bl.a. på det stigende antal unge, der får en diagnose. Alene i Aarhus benyttede knap 1000 unge mennesker sig af tilbuddet om gratis psykologtimer det første år.

Børne- og ungebyrådet mener på denne baggrund, at en solidarisk sundhedspolitik, der sikrer effektiv forebyggelse og behandling af sygdomme, kræver at vi udvider tilbuddet om gratis psykologhjælp til unge, således at alle får lige adgang til behandling - upågtet om der er tale om en somatisk eller psykisk problemstilling.

2. Beslutningspunkter

Det indstilles

At 1) de partier, der ønsker at gå videre med forslaget, kan løfte emnet i forbindelse med de kommende budgetforhandlinger.

3. Baggrund

Den udvidelse, Børn- og Ungebyrådet foreslår, omfatter følgende initiativer i forlængelse af den nuværende ordning:

- A. At man fjerner den nedre aldersgrænse for hvornår man kan modtage gratis psykologhjælp
- B. At tilbuddet om psykologsamtaler gøres mere fleksibelt således, at man i tilfælde af tilbagefald eller ved behov kan få bevilliget yderligere gratis psykologtimer
- C. At man indfører en prøveordning med gruppesamtaler
- D. At man sikrer ordentligt informationsniveau på ungdomsuddannelserne med formålet om at nedbryde tabuerne omkring psykiske problemer blandt målgruppen

Forslagene til yderligere initiativer er beskrevet herunder.

AD A – Fjernelse af nedre aldersgrænse for hvornår man kan modtage gratis psykologhjælp

Det nuværende tilbud til unge mellem 15 og 27 år er organiseret i MSB, men et tilbud til børn og unge under 15 år skal organiseres i MBU, da kendskabet og metoderne til målgruppen ligger i denne magistrat.

Der har været et stort fokus på tidlig indsats i løbet af de sidste 5 år - tidlig indsats både forstået som tidlig i alder og tidlig i forhold til et problems opståen. Vi ved, at en tidlig indsats er afgørende for børn og unge, som er i udsathed eller risiko for at komme det. Jo før vi sætter ind, jo større er chancen for at forhindre problemer i at opstå eller udvikle sig.

Siden marts 2016 har det i Aarhus kommune været muligt for unge bosat i Aarhus kommune mellem 15 og 27 år at få bevilliget op til fem gratis psykologsamtaler. Men erfaringerne fra PPR viser, at børn og unge under 15 år også har problemer med angst, ensomhed, lavt selvværd og depressive symptomer – problemer som enten kan afhjælpes ved samtaler eller skal adresseres til andre instanser via samtalerne.

Det er derfor MBUs vurdering, at gratis psykologhjælp vil have mindst en ligeså gavnlig effekt for børn og unge under 15 år som for unge i alderen 15-27 år.

Ad B-C – Ekstra samtaler ved tilbagefald samt forsøg med gruppesamtaler

Mulighed for ekstra samtaler: Erfaringer fra gratis psykologhjælp til unge (GPU) peger på, at der kan være behov for opfølgende tilbud ved tilbagefald for at sikre en mere langsigtet effekt af tilbuddet.

MSB vurderer, at forsøg med gruppesamtaler som kan indgå som et supplerende tilbud i GPU. Gruppebaserede samtaler/rådgivningsforløb kan bl.a. være med til at af-tabusere det at søge hjælp til psykiske vanskeligheder. Gruppesamtaler vil også kunne hjælpe de unge, der har gjort brug af tilbuddet om individuelle samtaler, til at holde fast i den udvikling, samtalerne har sat i gang.

Gruppeforløbene vil dels kunne fungere som alternativ til individuelle samtaler i de tilfælde, hvor den unge er interesseret i og vurderes at profitere af dette. Dels vil gruppesamtalerne kunne gives som tilbud ved tilbagefald og imødekomme forslaget om øget fleksibilitet m.h.t. brug af tilbuddet.

Der skal her gøres opmærksom på, at der er ventetid på samtaler i GPU. Ventetiden varierer over tid. P.t. må der påregnes ca. 3 måneder fra henvendelse og til første samtale. Hvis tilbuddet skal udvides med ovennævnte tiltag, kan det med den eksisterende bemanning betyde øget ventetid. I lyset af dette anbefales det, at et evt. forsøg med gruppesamtaler indarbejdes i Budget 2020.

Ad D Information på ungdomsuddannelserne og nedbrydelse af tabu

Tilbuddet om gratis psykologhjælp er videreformidlet til ungdomsuddannelserne og UU informerer også om denne ordning, når det skønnes relevant i forbindelse med UU's

samarbejde om de unge, der er i risiko for at afbryde deres ungdomsuddannelser.

Desuden formidles tilbuddet via APP'en Aarhus Ung, som henvender sig til unge med informationer om uddannelse og div støttemuligheder i forbindelse med uddannelse. Muligheden for gratis psykologhjælp er derfor meget synlig i APP'en, som også benyttes af bl.a. professionelle på ungdomsuddannelserne, når de taler med unge, som har vanskeligheder / udfordringer.

4. Effekt

I forbindelse med opstarten af gratis psykologhjælp til unge (GPU) for aldersgruppen 15-25 år fik MSB lavet en evalueringsrapport for det første år, hvor ordningen var i gang (1. marts 2016 – 28. februar 2017). Hovedresultaterne af rapporten viser følgende:

- 7 ud af 10 unge oplever øget mental trivsel i hverdagen som et resultat af psykologsamtalerne i GPU. De unge responderer positivt på psykologsamtalerne, og fra første til sidste samtale sker der en positiv forbedring/forandring af den unges oplevelse af funktionsnedsættelse, særligt i relation til job og uddannelse og dagligdagens øvrige opgaver, men også i relation til det sociale liv og familieliv. Evalueringen viser en lav drop out, hvilket betyder, at det i GPU lykkes at fastholde de unge i samtaleforløbet og arbejde med den eller de problematikker, de unge opsøger tilbuddet for at få hjælp til.
- Evalueringen peger på, at GPU opsøges af unge med problematikker der har en stor spændvidde. Det være sig lige fra almindelige problemstillinger, der hører alderen og ungdomslivet til, så som identitet, valg og relationer, og til svære psykiatriske problemstillinger. Tematikkerne i samtalerne spænder også vidt fra behandlingskrævende angst og depressive symptomer, til lavt selvværd, relations problemer, ensomhed, mobning, tænksumme unge der kommer fra dysfunktionelle familier (oftest misbrugsfamilier) og motivationsproblemer i forhold til eksempelvis uddannelse, men kan også

være rådgivning i forbindelse med uddannelse, job og aktivering.

- Resultaterne fra de kvalitative indsamlede data viser, at de unge på forskellig vis udtrykker stor tilfredshed med, dels at tilbuddet eksisterer, dels med at have fået hjælp til både konkrete, men også mere diffuse problemstillinger. De unge udtrykker tilfredshed med, et tillidsfuldt, åbent og nærværende samtalerum og med psykologernes evne til hurtigt at finde ind til den unges kerneproblematik. De unge får hjælp til livsmestring og får konkrete og brugbare værktøjer i hverdagen og støtte til at håndtere symptomer på eksempelvis angst - således at den unge oplever en bedret mental trivsel i hverdagen.

5. Ydelse

Ad A: MBU vil tilbyde børn og unge under 15 år op til fem samtaler efter en visitering med en psykolog, hvor der er mulighed for at vende forskellige emner. Der er ikke sat en nedre aldersgrænse, men MBU forventer, at børn og unge i alderen 11-14 år primært vil benytte sig af tilbuddet. Samtalerne vil kræve et samtykke af forældrene og vil blive registreret i PPRs fagsystem Kingo.

Ad B-C: MSB kan tilslutte sig forslaget om, at GPU på forsøgsbasis tilbyder gruppesamtaler. Samtalerne kan dels tilbydes som sideløbende tilbud som alternativ til de individuelle samtaler - dels som tilbud om opfølgning ved tilbagefald.

For at undgå yderligere ventetider tages forslaget op under de kommende budgetforhandlinger. Evt. afsøges muligheder for supplerende ekstern finansiering.

6. Organisering

Den nuværende gratis psykologhjælp for 15-27 år er placeret i MSB og har adresse på Nørre Allé 1, men for en

målgruppe på under 15 år vil det ikke være naturligt at opsoge et sted, som ikke er en del af deres miljø.

I stedet for bør gratis psykologhjælp for børn og unge under 15 år forankres i PPR i MBU, da PPR allerede i dag understøtter skolerne og har kendskab de udfordringer, som børn og unge under 15 år har. Samtalerne kunne ske via en mobil organisering i PPR, der har mulighed for at møde børn og unge i deres nærmiljø dvs. deres skoler.

7. Ressourcer

Forslag A) Til målgruppen 15-27 år har MSB afsat 3,9 mio. kr. til 6 psykologer, ledelsesunderstøttelse og sekretær.

MBU vurderer, at et tilsvarende serviceniveau for børn og unge under 15 år vil kræve ansættelse af to psykologer samt understøttelse svarende til en udgift på 1,3 mio. kr.

Forslag B-C: Med hensyn til at supplere GPU's tilbud med forsøg med gruppesamtaler, så vurderer MSB, at dette skal tages med i kommende budgetforhandlinger.

Til forsøg med gruppesamtaler skal det estimeres nærmere, hvor mange ressourcer, der kan afsættes. Evt. skal mulighederne for hel eller delvis ekstern finansiering vurderes.

Thomas Medom
Rådmand

/
Martin Østergaard Christensen
Direktør

Kristian Würtz
Rådmand

/
Erik Kaastrup-Hansen
Direktør

Bilag

Bilag 1: Beslutningsforslag fra Børn- og Ungebyrådet

Sagsnummer: 18/044491-5

Beskæftigelsesforvaltningen

Antal tegn: [Klik her for at angive tekst.](#)

Sagsbehandler: Ellen Pedersen

Tlf.: 89 40 30 36

E-post: ellpe@aarhus.dk

Bilag 3/3

Dokument Titel:	Beslutningsforslag
Dagsordens titel:	Gratis psykologhjælp (OKJ)
Dagsordenspunkt nr	5

Udvidet gratis psykologhjælp

En håndsrækning og livsvejledning til sårbare børn og unge

1. Resumé

Siden marts 2016 har det i Aarhus kommune været muligt for unge bosat i Aarhus kommune mellem 15 og 27 år at få bevilliget op til fem gratis psykologsamtaler. Tilbuddet skal forebygge, at psykiske udfordringer ikke udvikler sig til alvorlige sindslidelser, misbrug eller selvmordstanker. Et tilbud, der på landsplan, gang på gang bliver fremhævet og brugt som foregangseksempel i andre kommuner.

På trods af at det er landets mest udbyggede tilbud, så er vi forsat ikke i mål. Flere og flere unge har ondt i livet og det ses bl.a. på det stigende antal af unge, der får konstateret en diagnose¹. Alene i Aarhus benyttede knap 1000 unge mennesker sig af tilbuddet om gratis psykologtimer det første år². Det tyder på, at der er behov for at vi opprioriterer, udvider og informerer om de behandlingsmuligheder, som Aarhus kan tilbyde i forhold til gratis psykologhjælp. Børne- og ungebyrådet mener, at en solidarisk sundhedspolitik, der sikrer effektiv forebyggelse og behandling af sygdomme, kræver at vi udvider tilbuddet om gratis psykologhjælp til unge, således at alle får lige adgang til behandling - upåagtet af om man har brækket armen eller knækket psyken.

2. Beslutningspunkter

Det foreslås:

- 1) At man fjerner den nedre aldersgrænse for hvornår man kan modtage gratis psykologhjælp, således at tilbuddet gælder unge mellem 0-27 årige
- 2) At tilbuddet om psykologsamtaler gøres mere fleksibelt, således at man i tilfælde af tilbagefald eller ved behov kan få bevilliget yderligere gratis psykologtimer
- 3) At man indfører en prøveordning med gruppeterapi

¹<http://www.psykiatrifonden.dk/viden/fakta.aspx>

²[http://aarhus.lokalavisen.dk/gratis-psykologhjælp-til-unge-betaler-sig-\(selv\)-/20170914/valglaeserbrev/709139903/1449](http://aarhus.lokalavisen.dk/gratis-psykologhjælp-til-unge-betaler-sig-(selv)-/20170914/valglaeserbrev/709139903/1449)

- 4) At sikre ordentligt informationsniveau på ungdomsuddannelserne med formålet om at nedbryde tabuerne omkring psykiske problemer blandt målgruppen

3. Baggrund

Ad 1)

Fjernelse af nedre aldersgrænse

I dag er børn kan børn under 15 år ikke modtage gratis psykologhjælp hos kommunen. Det skyldes at langt de fleste grundskoleelever enten hører til skolepsykologen eller under PPR-samarbejdet. Desværre er der langt fra alle der står i en vanskelig situation der benytter sig af disse tilbud. Dette kan skyldes mange ting, men ved at udvide det kommunale tilbud til unge under 15 år, mener Børne- og Ungebyrådet at man kan fange dem der enten synes det er for pinligt at søge hjælp på sin skole, eller bare gerne vil snakke med en der ikke kender dem fra hverdagen. Børne- og Ungebyrådet mener, at man ved at give denne mulighed til unge under 15, for et relativt beskedent beløb, kan supplere de tilbud der allerede eksisterer, og dermed hjælpe endnu flere unge der har ondt i sindet.

Ad 2)

Mulighed for yderligere behandling

Desto tidligere, man får den rigtige hjælp, desto bedre. Nogle behandlingsforløb vil kun kræve enkelte samtaler, før psykologen og den unge i samarbejde sporer sig ind på det rigtige videre behandlingstilbud for den unge, mens andre behandlingsforløb kræver længere og mere intensivt arbejde. Der skal i tilbuddet om gratis psykologhjælp være plads til at de tilknyttede psykologer undervejs kan vurdere om patienten skal tilbydes yderligere gratis psykologtimer. Ligeledes skal det også være muligt at søge hjælp igen, hvis den unge patient oplever tilbagefald efter endt behandlingsforløb.

Ad 3)

Prøveordning med gruppeterapi

Knap 75% af alle der søger hjælp hos Aarhus kommune er unge kvinder. I den brede befolkning er der derimod ikke en så udtalt forskel på, hvor mange mænd og kvinder der har psykiske problemer. I en tid, hvor unge mennesker bliver bombarderet med perfekte statusopdateringer, "thigh-gaps" og flade maver på instagram, og i det hele taget er mere eksponeret, er det nemt at føle sig utilstrækkelig. Børne- og ungebyrådet mener derfor, at unge, der har problemer med at føle sig uperfekte kunne have gavn af at møde jævnaldrende ligestillede, så vi sammen kan skabe en dialog og en fælles forståelse af at det "perfekte liv" ikke eksisterer. Derfor ser Børne- og ungebyrådet gerne, at der laves en prøveordning med gruppeterapi. Prøveordningen skal ses som et forsøg på at imødekomme de lange ventelister, der er på gratis psykologhjælp i kommunen, samtidig med at de unge får den hjælp og sparring de behøver. Generelt er det Børne- og ungebyrådets opfattelse at regionen har gode erfaringer med gruppeterapi indenfor sindslidelser, hvilket bl.a. ses hos børne- og ungdomspsykiatrisk center i Risskov.

Ad 4)

Øget informationsniveau blandt målgruppen

I en tid, hvor det "perfekte" er blevet det "normale", kræver det mod at gå forrest i kampen om at nedbryde tabuerne om psykiske sygdomme. Det er Børne- og ungebyrådets ønske, at indsatsen først og fremmest skal komme nedefra, så vi ung-til-ung sammen kan skabe en kulturændring, hvor det at have ondt i sjælen ikke er en sygdom, men en accepteret del af livet og hvor vi tør sige højt og spørge efter hjælp, når tingene gør ondt – uden at det bliver et tabu. Det kræver at fordommene bliver erstattet med reel viden³. Derfor foreslår vi, at Aarhus kommune årligt skal tilbyde alle ungdomsuddannelser i kommunen informationsoplæg om sindslidelser samt om de eksisterende tilbud, der findes i kommunen – herunder også information om de foreninger og organisationer, der tilbyder hjælp til unge (fx Ventilen, Kræftens Bekæmpelses pårørendegrupper, Landsforeningen mod selvskade og spiseforstyrrelser mv.). Det er vores formodning, at flere unge herved også selv vil opsøge

---

³<http://www.psykiatrifonden.dk/media/1418373/pi1703.pdf>

hjælp udenom kommunens tilbud, idet de vil være oplyste på området og forhåbentlig kan det på sigt være med til at nedsætte ventelisterne på kommunens tilbud, samtidig med at de unge forsat får den hjælp, de måtte have behov for.

Ligeledes skal studievejlederne også klædes på, således de har konkrete værktøjer til at guide de unge videre til evt. behandlingsforløb andet steds. Oplæggene kunne fx afholdes i samarbejde med Psykiatri Fonden, fra tidligere patienter i sundhedssystemet (gerne yngre personer) eller som oplæg fra kommunens egne psykologer.

4. Effekt og ressourcer

Generelt oplever Børne- og ungebyrådsmedlemmerne, at der er kraftigt behov for at nedbryde tabuerne omkring dét at have en psykisk sygdom. Hvis ikke vi sætter ind nu, så vil stress, angst, sindslidelser og misbrug på sigt æde vores folkesundhed op. Alene de senere år er antallet af unge i alderen 15-19 år, som har fået diagnosen depression, på landsplan tredoblet⁴. Det er en kedelig og dyr udvikling, som kræver at vi sætter ind nu.

Børne- og ungebyrådet er opmærksomme på, at en udvidelse af antallet af psykologtimer, prøveordningen med gruppeterapi, øget informationsniveau samt en fjernelse af den nedre aldersgrænse vil medføre meromkostninger på området. Samfundsøkonomisk giver forslagene dog god mening, da det på sigt er en økonomisk gevinst for samfundet at gøre op med de psykiske lidelser, før de bliver permanente eller vender tilbage som stress eller depression i det senere arbejdsliv. Det er Børne- og ungebyrådets klare opfattelse at ovenstående forslag er en nødvendig prioritering af børn og unges mentale helbred.

På vegne af Børne- og ungebyrådet i Aarhus

Ungebyrådssekretær

Dato

1.6.18

---

⁴ <http://www.psykiatrifonden.dk/viden/fakta.aspx>